

2017/117

ONTVANGEN 08 MAART 2018

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

NHL Hogeschool
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 1080
8900 CB LEEUWARDEN

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **06 MAART 2018**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo master Design Driven Innovation

Onze referentie
1329090
Uw brief van
12 december 2017
Uw referentie
01.06.03
Bijlagen
1

Geacht College,

Met uw brief van 12 december 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 19 december 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo masteropleiding Design Driven Innovation als bekostigde opleiding (voltijd) te verzorgen in Leeuwarden. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend en de studielast is door u bepaald op 60 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 22 februari 2018, kenmerk 2017/117, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo masteropleiding Design Driven Innovation als bekostigde opleiding te verzorgen te Leeuwarden.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

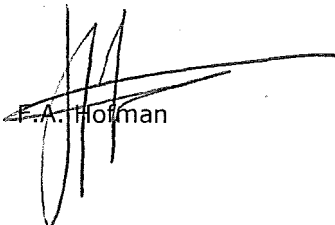
Onze referentie
1329090

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH. Tevens is een afschrift gestuurd naar ArteEZ in het kader van de zienswijzeprocedure.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

CDHO

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Hofman,

datum 22 februari 2018
onderwerp advies nieuwe opleiding voltijd hbo
master Design Driven Innovation
Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
Leeuwarden
ons kenmerk 2017/117
bijlage advies CDHO

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag voor een nieuwe opleiding van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden ten behoeve van de hbo master Design Driven Innovation te Leeuwarden.

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

met vriendelijke groet,

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies **Geachte mevrouw Van Engelshoven,**

Op 19 december 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden om de hbo master Design Driven Innovation (verder vermeld als master DDI) te Leeuwarden als bekostigde opleiding te verzorgen (brief van 12 december met kenmerk 01.06.03). Omdat de informatie over het curriculum te summier was werd aan de aanvrager verzocht deze aan te leveren. Deze informatie moest uiterlijk op 5 februari worden aangevuld. Op 5 februari 2018 was de aanvraag voorzien van de aanvullende gegevens.

datum
22 februari 2018

onderwerp
nieuwe opleiding
Noordelijke Hogeschool
Leeuwarden
voltijd hbo
master
Design Driven Innovation
Leeuwarden

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden om de master DDI als bekostigde opleiding te Leeuwarden te verzorgen.

ons kenmerk
2017/117

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

bijlage
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de master DDI per september 2018 in Leeuwarden aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend. De opleiding omvat 60 EC en wordt in voltijd aangeboden.

De master DDI leert studenten innovaties te ontwikkelen voor een duurzame maatschappij. Studenten leren een ontwerpgedreven aanpak hanteren om te innoveren. Dit doen zij door te werken aan bestaande vraagstukken uit de praktijk met verschillende actoren en belangen. Het gaat bijvoorbeeld om het innoveren van zakelijke modellen, duurzaam ontwerp, transformatie van ecosystemen en duurzaamheidsthema's rondom wonen, transport, energie. Leeruitkomsten betreffen ontwerpmethoden, waardecreatie, veranderingen, duurzame samenleving, persoonlijk leiderschap en ondernemerschap en onderzoek en analyse. Studenten leren socio-economische ontwikkelingen te duiden, innovatiekansen te herkennen en transdisciplinaire samenwerkingsverbanden te initiëren en te faciliteren.

De master DDI is toegankelijk voor studenten die een hbo bachelor hebben behaald in het domein economie, techniek of media en design.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 2 van 8 Afgestudeerden van de master DDI kunnen volgens aanvrager gaan werken als DDI experts bij innovatie- en adviesbureaus of als DDI-projectleider, -medewerker, -manager of ondernemer in een startup.

Aanvrager doet een beroep op de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de master DDI nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. Ter onderbouwing van die stelling heeft aanvrager een onderzoeksbureau, BBO gevraagd een lijst te maken met Nederlandse masters met innovatie als component. Vervolgens heeft aanvrager deze opleidingen vergeleken met de master DDI. Een vergelijking is gemaakt met de hbo master Crossover Creativity van de HKU en de nog te starten hbo master Data Driven Design van de Hogeschool Utrecht.

Crossover Creativity vertoont veel overeenkomsten met de master DDI. Deze master heeft betrekking op het oplossen van complexe vraagstukken door ontwerpdenken en samenwerking tussen disciplines en sectoren te bewerkstelligen. Bij de master DDI ligt de nadruk meer op samenwerken met de praktijk en bestaat de doelgroep doorgaans niet uit mensen met een creatieve achtergrond. Crossover Creativity is een master met een flexibel vraaggestuurd curriculum waarbij studenten drie kwart zelf invullen. Bij de master DDI wordt gewerkt met zes leeruitkomsten en bij Crossover Creativity met zes gebieden die enige gelijkenissen vertonen met de leeruitkomsten. Het gaat om de gebieden future health, smart living, circular economy, social business, cultural innovation en inclusive society. Al met al zijn de overeenkomsten significant.

Data Driven Design is bedoeld voor een enigszins andere, smallere doelgroep, nl. communicatie- en mediaprofessionals. Niet ontwerptechnieken, maar data-gedreven interfaces worden gebruikt. Evenals bij de master DDI is het doel oplossingen creëren voor een duurzame samenleving. De opleiding is smaller want sterk gericht op digitale media. De overeenkomsten met de master DDI zijn niet heel groot.

Aanvrager heeft tevens gekeken naar de volgende onbekostigde hbo masters: Imagineering van de NHTV, Personal leadership in innovation and change van Zuyd Hogeschool, Management en innovatie in maatschappelijke organisaties van de HAN en Management and innovation van de NCOI.

Imagineering vertoont overeenkomsten met de master DDI omdat deze ook gericht is op ontwerpen in co-creatie. De doelgroep is anders, want gericht op mensen met een bachelor in business en vrijetijdsmanagement die bij voorkeur al enige praktijkervaring hebben. De nadruk ligt op organisatorische transformaties terwijl de master DDI zich breder richt op een duurzame samenleving. De commissie acht de overeenkomsten significant.

Personal leadership in innovation and change vertoont weinig overeenkomsten met de master DDI. De master is bedoeld voor reeds werkende leidinggevende

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 8 professionals. De nadruk ligt op leiderschap in plaats van op ontwerpen. Tot slot is Management en innovatie van de NCOI theoretisch en bedoeld voor werkende professionals terwijl de master DDI sterk op de praktijk gericht is en bedoeld is voor doorstromers. De nadruk ligt op management en strategie en minder op innovatie en ontwerpen.

Aanvrager heeft de master DDI tevens vergeleken met de volgende bekostigde wo masters: Science, Business and Innovation van de Vrije Universiteit, Integrated Product Design van de Technische Universiteit Delft, Innovation Sciences en Innovation Management van de Technische Universiteit Eindhoven en Sustainable Entrepreneurship van de Rijksuniversiteit Groningen (start in september 2018), Management of Innovation van de Erasmus Universiteit Rotterdam en Innovation Sciences van de Universiteit Utrecht.

Science, Business and Innovation, Integrated Product Design, Innovation Sciences (Technische Universiteit Eindhoven en Universiteit Utrecht) en Innovation Management stellen zeer specifieke vooropleidingseisen bij toelating en zijn niet toegankelijk voor de doelgroep van de master DDI. Sowieso is een wo bachelor vereist. Sustainable Entrepreneurship is gericht op duurzaam ondernemen. Dit gebeurt echter niet op basis van ontwerpdenken zoals bij de master DDI, waarbij ondernemen bovendien niet de nadruk krijgt. De overlap is daarom niet groot. Management of Innovation is opgezet vanuit een managementperspectief. Het curriculum bestaat uit concrete vakken en is net als de master DDI toegankelijk voor studenten uit economische en technische richtingen. Er is geen sprake van substantiële overlap met de master DDI want ontwerpmethodiek en transdisciplinariteit spelen geen rol.

Op grond van het feit dat veel elementen van de master DDI terugkomen in enkele andere hbo masters in Nederland concludeert de commissie dat de inhoud van de master DDI al bestaat. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

De commissie constateert dat de master DDI in het Nederlands wordt aangeboden en gericht is op Nederlandstalige studenten die werkzaam zijn binnen de Nederlandse arbeidsmarkt. Om die reden adviseert de commissie om de opleiding onder een Nederlandse naam in het Croho te laten registreren, bijvoorbeeld als Ontwerpedreven Innovatie. Daarnaast kan de bestaande naam Design Driven Innovation als internationale titel worden gevoerd.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de master DDI aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte een beroep op de EU-onderzoeksagenda Horizon 2020, de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 van het Ministerie van OCW, de Investeringsagenda Topsectoren 2017 vanuit meerdere Topsectoren en de Kennis- en Innovatie-agenda Creatieve Industrie 2018-2021 van de Topsector Creatieve Industrie.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 4 van 8 De EU vindt onderzoek op het gebied van innovatie op sociaal vlak maar ook voor de publieke sector, diensten en producten voor de particuliere sector zeer belangrijk en pleit ervoor onderzoek te organiseren rond uitdagingen in plaats van disciplines (Horizon 2020, 2014, p.17 en p.18). De master DDI is transdisciplinair en gericht op duurzaamheidsvraagstukken.

In de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 (De waarde(n) van weten, p.14, p.15, p.55 en p.62) wordt het belang van het verbinden van hoger onderwijs met de maatschappij en bedrijven benadrukt. De onderzoekscapaciteit van hogescholen moet worden vergroot zodat een wisselwerking ontstaat tussen onderwijsinstellingen en bedrijven m.b.t. innovatieve uitkomsten en toegepast onderzoek. De master legt sterk de nadruk op samenwerking met het regionale werkveld. De Strategische Agenda benadrukt dat studenten die een specialistische bachelor hebben behaald door het volgen van een cross-sectorale master een arbeidsmarktbehoefte vervullen. Onderwijs en bedrijfsleven moeten meer verbonden raken met elkaar, bijvoorbeeld in praktijkomgevingen met aandacht voor cross-overs tussen disciplines. De transdisciplinaire master DDI sluit goed op aan op deze wensen.

In de Investeringsagenda Topsectoren 2017 (p.16) staat werken, leren en innoveren in learning communities centraal. Er wordt aangegeven dat innovatie plaatsvindt op grenzen van disciplines. De master DDI opereert op grenzen van disciplines om te innoveren.

Aanvrager acht de master DDI het meest verwant met de topsector Creatieve Industrie. De commissie heeft gekeken of afgestudeerden van de master DDI geschikt zijn voor beroepen in de creatieve sector en vindt dat hun opleiding slechts op enkele beroepen in de creatieve sector aansluit (https://www.ser.nl/~media/files/internet/publicaties/overige/2010_2019/2016/verkenning-arbeidsmarkt-cultuursector/verkenning-arbeidsmarkt-cultuursector-b5.ashx).

In september 2016 heeft het Rijk het programma Nederland circulair 2050 gelanceerd. De master DDI leidt mensen op die de beschreven systeeminnovaties kunnen helpen realiseren.

Op grond van de EU-onderzoeksagenda Horizon 2020, de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 van het Ministerie van OCW, de Investeringsagenda Topsectoren 2017 en het rijksprogramma Nederland circulair 2050 concludeert de commissie dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte doet aanvrager een beroep op het doelmatigheidsonderzoek van BBO (Master Design Driven Innovation, 24 november 2017), het AIS van ROA met arbeidsmarktprognoses tot 2020 en gegevens van het CBS (2015; 2017). De commissie heeft aanvullend gekeken naar de meest recente gegevens tot 2022 in het AIS van ROA.

Aanvrager heeft een kwalitatief arbeidsmarktonderzoek uitgevoerd door negen vertegenwoordigers uit het regionale bedrijfsleven te interviewen. Drie thema's komen naar voren: het vergroten van zowel technische als maatschappelijke

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 5 van 8 innovatiekracht, innovatie die ontstaat vanuit samenwerking en personeel dat begrijpt hoe innovatieprocessen moeten worden geïnitieerd en aangestuurd (BBO, Master Design Driven Innovation, 24 november 2017, p.21). Vervolgens heeft BBO nog 8 interviews gehouden met vertegenwoordigers uit de regionale publieke en private sector. Vanwege de geringe omvang van de steekproeven acht de commissie de bevindingen indicatief. Uit de interviews (BBO, Master Design Driven Innovation, 24 november 2017, p.24 en p.25) blijkt dat in Noord-Nederland een niet gekwantificeerde behoefte bestaat aan afgestudeerden van de master DDI. De negen respondenten vinden een breed profiel belangrijk, met crossovers en multidisciplinariteit als elementen voor innovatie.

BBO heeft in het AIS van ROA zeer breed naar arbeidsmarktprognoses tot 2020 gekeken. De commissie is van mening dat alleen de beroeps categorie bedrijfskundigen en organisatieadviseurs inhoudelijk relevant is en heeft vervolgens de arbeidsmarktprognoses tot 2022 geselecteerd.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose voor bedrijfskundigen en organisatieadviseurs.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		11700	9	1.4	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2022		20300	15	2.4	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2022		32000	24	3.7	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2022	0.84				groot

Bron: AIS, ROA

De meest relevante beroeps categorie voor afgestudeerden van de master DDI betreft bedrijfskundigen en organisatieadviseurs (zie Tabel 1). Er worden grote knelpunten verwacht met meer vacatures dan afgestudeerden. De arbeidsmarktprognose is gunstig.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose voor afgestudeerden wo bedrijfskunde en hrm.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
wo bedrijfskunde en hrm	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		8100	5	0.8	gemiddeld
wo bedrijfskunde en hrm	verwachte vervangingsvraag tot 2022		14200	9	1.4	laag
wo bedrijfskunde en hrm	verwachte baanopeningen tot 2022		22300	14	2.2	laag
wo bedrijfskunde en hrm	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		28400	18	2.8	gemiddeld
wo bedrijfskunde en hrm	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1.05				enige
wo bedrijfskunde en hrm	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1.05				redelijk

Bron: AIS, ROA

De meest relevante opleidings categorie voor afgestudeerden van de master DDI betreft wo bedrijfskunde en hrm (zie Tabel 2). Er worden enige knelpunten

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 8 verwacht met meer afgestudeerden dan vacatures. De arbeidsmarktprognose is redelijk gunstig.

BBO heeft gekeken naar gegevens van de Topsector Creatieve Industrie 2018-2021. In Nederland maakt 3,7% van de banen onderdeel uit van de creatieve industrie. In de bedrijfstak design bedroeg de groei tussen 2005 en 2015 bijna 11 % per jaar (BBO, Master Design Driven Innovation, 24 november 2017, p.29). Uit de aanvraag blijkt niet hoeveel vacatures in deze branche geschikt zijn voor afgestudeerden van de master DDI. Hetzelfde geldt voor banen in de bouw en bij R&D afdelingen die worden aangedragen.

Gelet op de gegevens in het AIS van ROA is een zekere arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master DDI aannemelijk gemaakt. De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een drietal zwaartepunten vastgelegd, te weten Watertechnologie, Maritiem & Scheepsbouw en Educatie & Jeugd. De voorgenomen master DDI sluit daar niet direct op aan. Aangezien de master DDI niet aansluit op de prestatieafspraken dient de aanvraag te voldoen aan alle elementen van criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Vanaf 19 december 2017 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden om de master DDI in Leeuwarden aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. ArtEZ heeft een zienswijze ingediend waarin benadrukt wordt dat in de master DDI sprake is van design thinking en niet van ontwerpen. Ontwerpen vindt ArtEZ een misleidende term omdat design thinking het toepassen van ontwerpprincipes op bedrijfskundige problemen en processen betreft en niet concreet vormgeven. Daarom vraagt ArtEZ om de master DDI niet te kwalificeren als een Master of Arts in Fine Art and Design in het Croho onderdeel Taal en Cultuur, subonderdeel Kunsten. De commissie vindt de master DDI inderdaad niet gericht op kunst en design. De master DDI is geen kunstopleiding. Uit het curriculum blijkt dat studenten in de praktijk zullen leren werken met ontwerpmethoden, prototypen en een portfolio opbouwen. De meeste vraagstukken betreffen innovatieve concepten (ontwerpendenken) en niet tastbare nieuwe producten. Wat ontwerpen betreft acht zij de zienswijze dan ook grotendeels gegrond. De indeling in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend die aanvrager voorstelt vindt de commissie daarom ook passend.

Aanvrager heeft geen volledig overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. Van één verwante opleiding zijn instroomgegevens bekend. In de master Crossover Creativity bedroeg de instroom in 2015 20 en in 2016 19 studenten. Van de master Imagineering zijn geen instroomgegevens bekend omdat deze onbekostigd wordt aangeboden.

BBO heeft een prognose gemaakt van de instroom in de master DDI op grond van een enquête onder 203 studenten van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden uit relevante studierichtingen (techniek, economie en design). Tevens heeft aanvrager

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 7 van 8 rekening gehouden met instroom van studenten die een bachelor hebben behaald aan andere hogescholen. Aanvrager verwacht dat 90 tot 110 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose gelet op de instroom in de master Crossover Creativity aan de hoge kant.

Als de instroom in de bestaande opleiding en de verwachte instroom in de master DDI worden afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien enige ruimte is om de master DDI binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie adviseert aanvrager een prudent instroombeleid te voeren.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. Per 1 januari 2018 zijn de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden en Stenden Hogeschool gefuseerd. De master DDI sluit goed aan bij de richting die de nieuwe hogeschool zal inslaan, met een mastercollege voor academie-overstijgende activiteiten rond alle masteropleidingen. De master DDI zal samenwerken met verschillende lectoraten zoals Open Innovatie en Smart Industries. Ook is er een Frisian Design Factory. De verbindingseenheid R&D Onderwijs & Onderzoek zal de master DDI ontwikkelen, het sectoroverstijgende perspectief bewaken en tegelijkertijd zorgen voor inbedding. Het is nog niet duidelijk in welke academie de master DDI zal worden ingebed.

Vestiging van de master DDI in Leeuwarden heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod aangezien het verwante aanbod in andere delen van het land is gevestigd.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de master DDI te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 8 van 8

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.